Sammontalon yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu

sine fine

Ympäristö ja Arkkitehtuuri

Uusi Sammontalo asettuu osaksi Sammonlahden ympäristöä ja julkisten rakennusten sarjaa voimakkaana nykyaikaisen kouluarkkitehtuurin vuoropuheluna, ammentaen samanaikaisesti maltillisesti ympäristön postmodernista lähtökohdasta. Muodonannoltaan ja mittasuhteiltaan radikaali, uuden ajan koulurakentamista edustava ulkoarkkitehtuuri liittyy ympäristöönsä pintamateriaaleiltaan ja räystäskoroiltaan harkitusti.

Yksinkertaisesta muodonannostaan huolimatta Sammontalo rajaa ympärilleen määrätietoisesti toiminnallista ulkotilaa – koulupihan ja päiväkotipihan sekä toisaalta myös huoltoalueen rakennuksen itäpuolella. Henkilöautopaikoitus on keskitetty rakennuksen itäpuolelle ja polkupyöräpaikoitus on sijoitettu sisäänkäynnin katetuille alueille sekä harkiten piha-alueiden yhteyteen.

Horisontaali rakennus asettuu rauhallisesti avaraan maisematilaan kohoamatta olemassa olevan rakennuskannan ylitse, toimien selustana ympäristön laajoille puistoille ja pelikentille. Rakennuksen monipuolinen käyttö näyttäytyy kattavasti ympäristöönsä maantasokerroksen suurten ikkunapintojen välityksellä koko rakennuksen pitkittäisjulkisivujen matkalta, elävöittäen ympäristöään sekä luoden positiivista sosiaalista kontrollia piha-alueille.

Rakennus on kompakti ja rationaalinen kokonaisuus, kietoen pelkistettyn ulkomuotonsa sisään suuren kirjon eri toimintoja. Arkkitehtuurin yhtenäisyys viestii toiminnan yhteisöllisyydestä, kaikkien osapuolten yhteisestä talosta; kaikki toimijat saman katon alla. Talon yhteisöllisyys korostuu rakennuksen sisäarkkitehtuurissa ja toimintojen sijoittumisessa pitkänomaiseen rakennukseen. Rakennuksen keskelle sijoittuu avara koko talon yhteinen julkinen oppimaisema, johon on niin visuaalinen kuin logistinenkin yhteys kaikkialta talosta. Yhteinen tila johon koko talon väki voi kokoontua.

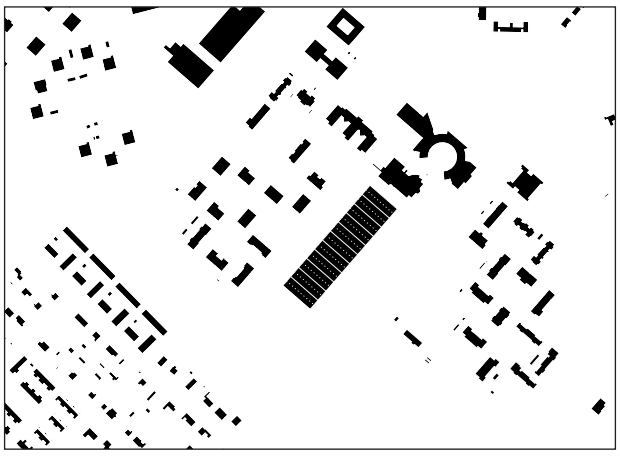

Rakeisuus
1:5000

Talon ulkolaidoille sijoittuvat puolestaan yksittäiset, erityiset toiminnot, säteillen rakennuksen vilkasta toiminnallisuutta ulkotiloihin. Talon pohjoispäätyyn sijoittuva liikuntasali voidaan haluttaessa erityistilanteissa avata käyttöön suorana jatkeena julkiselle kaupunkitilalle Sammonlahden keskustassa.

Pihatilat suunnitellaan pedagogisista lähtökohdista käsin. Monipuoliset ja virikkeelliset pihatilat ovat keskeinen osa opetusta ja toimivat luontevana jatkeena rakennuksen sisätilojen oppimisympäristölle. Ensimmäisen kerroksen aineopetustiloista on suora yhteys pihoille, kuin myös päiväkodin tiloista sen omalle suojaisalle pihalle rakennuksen eteläpäädyssä. Toisen kerroksen laajoista nauhaikkunoista avautuvat näkymät pihapuiden latvuksiin.

Rakennuksen kaksikerroksisuus ja keskeistilan kokoava luonne parantavat yhteyksiä ja toimintojen kuin myös ulkotilojen saavutettavuutta rakennuksen sisällä, vahvistaen tunnetta yhteisestä talosta jossa kaikki toimijat ja toiminnot ovat yhtä aikaa läsnä ja kaikkien tasapuolisesti saavutettavissa. Uusi Sammontalo on kuin kaupunki pienoiskoossa: keskeinen oppimaisema on kaupungin tori, jolle saavutaan ympäröivistä kaupoista ja pajoista, kortteleista ja kodeista. Yksinkertainen rakennus kietoo sisäänsä oman maailmansa, pitäen sisällään harmonisesti käsitellyn joukon spesifejä, mutta kuitenkin yhteiseen järjestelmään mukautuvia tiloja ja tilakokonaisuuksia.

Uusi rakennus toimii ympäristöään kunnioittavana naapurina olemassa oleville rakennuksille, viemättä arvoa ympäristönsä erityislaatuiselta julkisten rakennusten sarjalta, vaan ennenkaikkea täydentäen ja selkeyttäen nykyisellään hajanaiseksi jäävää kaupunkikuvaa. Harmoninen ja pelkistetty muodonanto luo Sammonlahden ympäristöön hiljaisen uuden maamerkin. Uusi rakennus huokuu rauhaa ja kestävyyttä, levollisuutta ajoittain hektiseen nykymaailmaan.

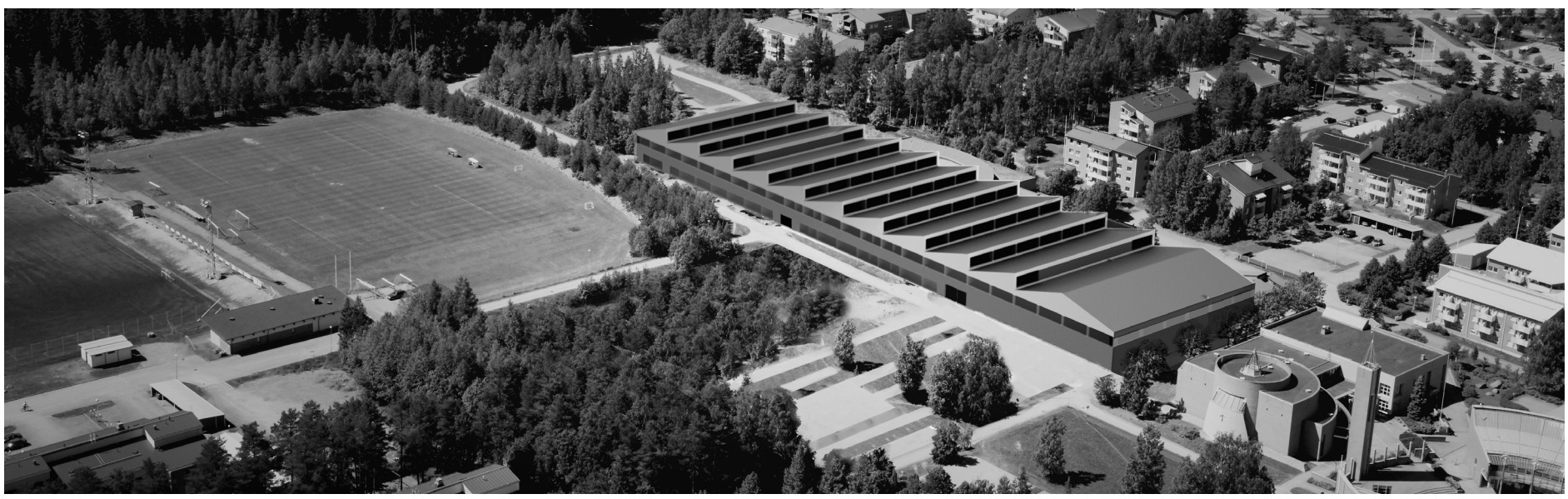

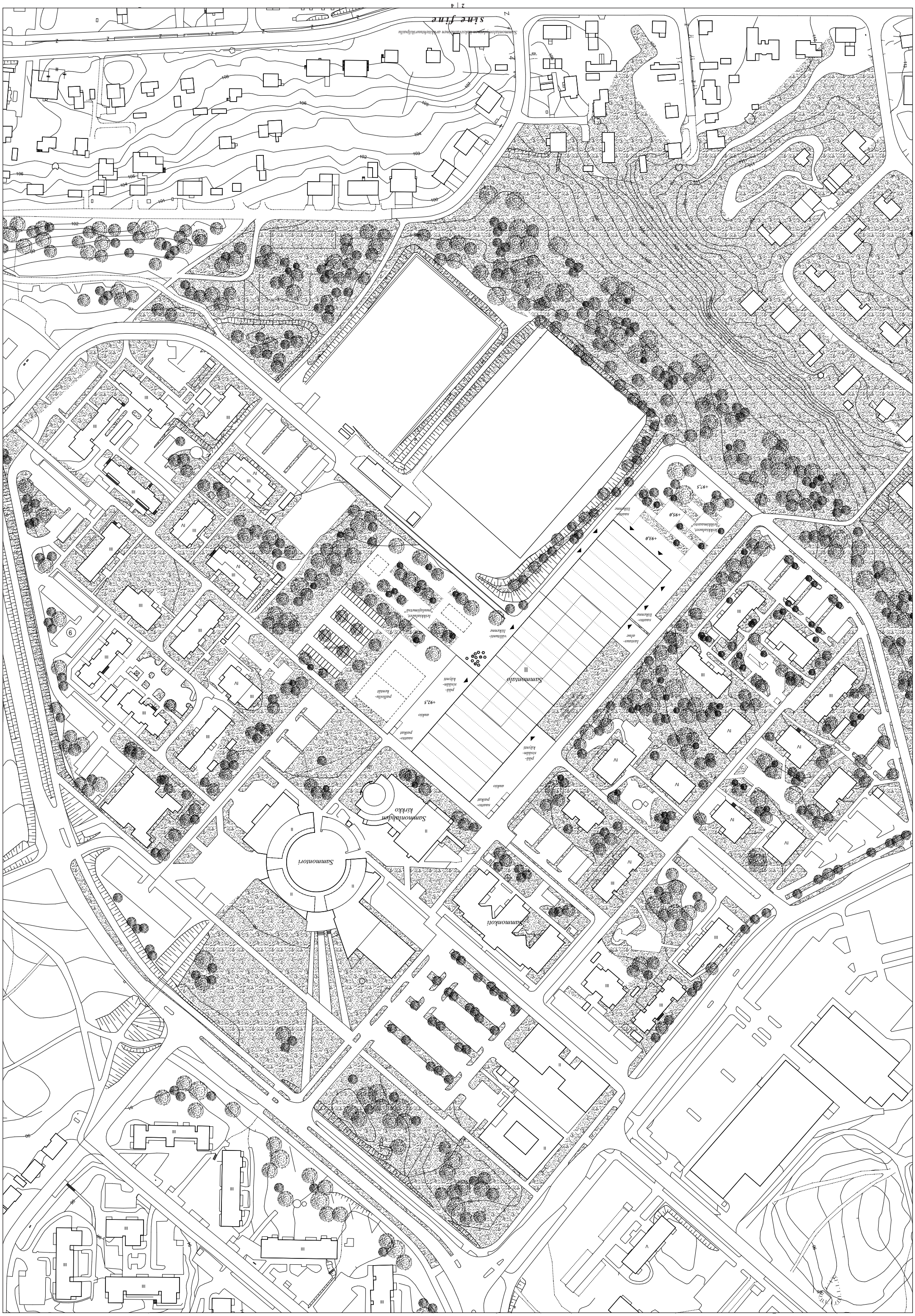

Sammonkoti
Sammontori
Sammonlahden kirkko
Sammontalo
II
saatto-paikat
aukio
pää-sisään-käynti
saatto-paikat
aukio
+92,5
palloilu-kentät
pää-sisään-käynti
lastaus-alue
saatto-liikenne
välitunti-liikenne
leikkialueet, "puulajimetsä"
leikkialueet, "leikkimaasto"
+93,0
+95,0
+97,5
saatto-liikenne
V
II
III
IV
9
105
107

Oppimisympäristö

Uuden monitoimirakennuksen toimintatilat perustuvat muuntojoustavaan tilajärjestelmään, joka mahdollistaa kaikkien oppiaineiden limittymisen ja yhdessä oppimisen. Keskeinen yhteisten toimintojen tilavyöhyke – ”oppimistori” – kannustaa toimintojen kohtaamiseen ja luovaan soveltamiseen; laidalle sijoitetut toimintakohtaiset tilat puolestaan tarjoavat mahdollisuuden rauhoittumiselle ja keskittymiselle.

Rakennus on käsitelty yhtenäisenä, kaikki toimijat linkittävänä kokonaisuutena, joka mahdollistaa tilojen ja toimintojen yhdistämisen johdonmukaisella tavalla. Pitkänomaisen rakennuksen päihin on sijoitettu urheilutilat sekä päiväkodin tilat, jotka voivat tarpeen mukaan toimia muista tiloista erillään. Maantasokerrokseen sijoittuu taito- ja taideaineiden oppimistilat sekä kirjasto, kielten ja viestinnän tilat, nuorisotoimen tilat, joustavan perusopetuksen tilat. Näitä tiloja yhdistää maantasokerroksen avoimet aula- ja ruokailutilat, jotka toimivat laajempana alustana eri oppimiskokonaisuuksien ja toimijoiden vuorovaikutukselle.

Sammontalon pelkistetty muoto ja rationaalinen, järjestelmähakuinen lähtökohta toimii instrumenttina oppimiselle, havainnollistaen oppilaille samanaikaisesti rakennuksen teknisiä ja rakenteellisia ominaisuuksia. Tilat ovat avaria ja valoisia; tilajakoa myötäilevät toistuvat lapekatot tuovat oppimisympäristöön tilallista mielenkiintoa sekä runsaasti luonnonvaloa. Myös viimeistelty puu tilojen näkyvänä pintamateriaalina rauhoittaa ja tuo tiloihin lämpöä ja kotoisuutta.

Tilat ovat lähtökohtaisesti muuntojoustavia, ja sikäli monipuolisesti hyödynnettävissä myös iltakäytössä ja kesäisin. Laaja keskeistila on myös mahdollista ottaa monipuolisesti julkiseen käyttöön esimerkiksi suurempien julkisten tilaisuuksien tai urheilutapahtumien yhteydessä.

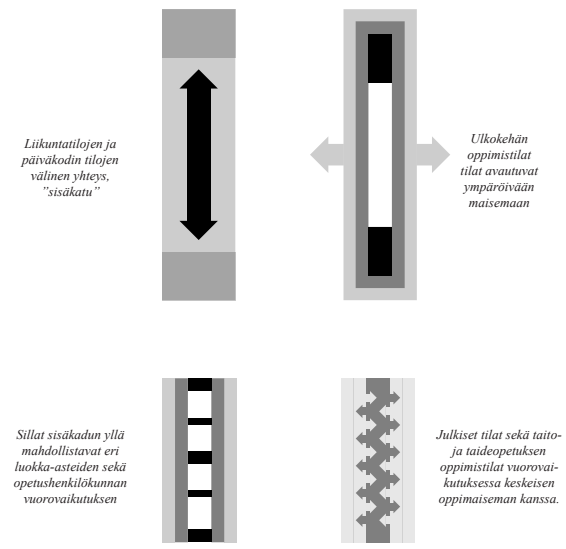

Kestävyys ja terveellisyys

Rakennus on puurunkoinen, koostuen ristiinliimatuista puulevyelementtiseinistä ja -laatoista, liimapuupalkeista sekä kertopuupalkeista. Rakennuksen ulkoseinät ovat kennoharkkorakenteiset paikalla muuratulla tiilijulkisivulla. Massiivirakenne mahdollistaa terveellisen sisäilman ja rakenteellisen pitkäikäisyyden.

Katon vinot lappeet ovat kannatettu kertopuupalkeilla korkeintaan 16 metrin jännevälillä. Toistuvien vinojen lappeiden sisäsyrjät on lämpökaapeloitu, ja sadevesi on ohjattu sisäkautta kantavan rakenteen yhteyteen koteloiduissa vedenpoistoputkissa kunnallistekniseen vesijohtoverkostoon.

Ylemmän kerroksen oppimismaiseman ilmanvaihto on ratkaistu hajautetusti vinoihin kattolappeisiin sijoitetuilla tilakohtaisilla ilmanvaihtokoneilla. Tilakohtaisten ilmanvaihtokonehuoneiden huolto on mahdollista järjestää luokkatilojen kautta huoltotikkaan tai laskettavan porrastasanteen kautta. Maantasokerrosta palvelevat ilmanvaihtokonehuoneet ovat sijoitettu vastaavasti vinojen lappeiden sisälle rakennuksen molempiin päihin, palvellen rakennuksen projektitilaa, liikuntasalia, päiväkotia sekä maantasokerroksen taito- ja taideaineiden opetustiloja. Keskitetyn ilmanvaihdon konehuoneeseen on käynti suoraan rakennuksen porrashuoneista.

Rakennuksen vesikaton vinoille lappeille on sijoitettu aurinkopaneeleita, jotka myötävaikuttavat rakennuksen energiatalouteen; mahdollinen kesäaikainen sähkön ylijäämä myydään takaisin sähköverkostoon. Väestönsuojat on sijoitettu liikuntasalia palvelevien puku- ja pesutilojen yhteyteen, minkä lisäksi suojatiloja on mahdollista laajentaa kellarikerrokseen.

Pohjapiirroskaaviot
1:5000

Laajuustiedot

Hyötyala 12650 hy-m²

Bruttoala 15175 br-m²

Tilavuus 101500 m³

1 *Puurimoitus, pystysuuntainen*
2 *Paikalla muurattu julkisivu, ruukinunatiili, osittain erikoislimitys*
3 *Punabetoni*
4 *Ohutlevykate, tumma*
5 *Kirkas lasi*

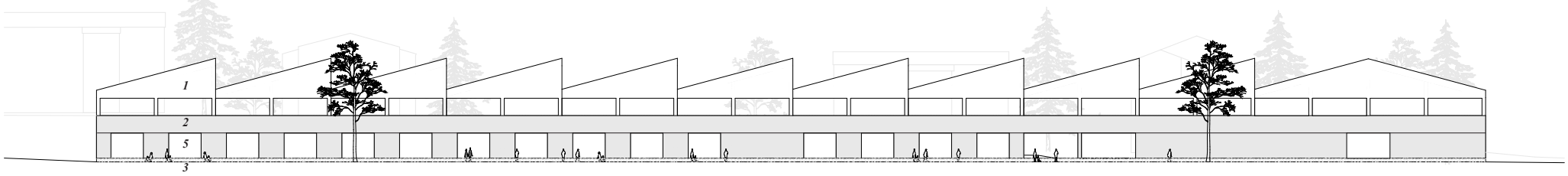

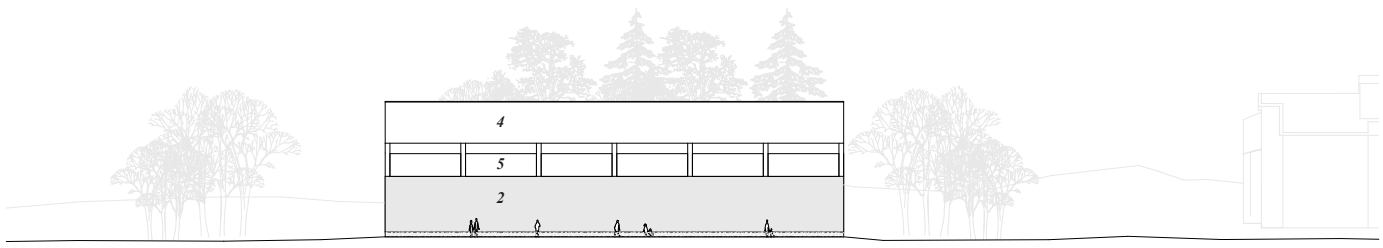

Pohjapiirros, maantasokerros
1:400

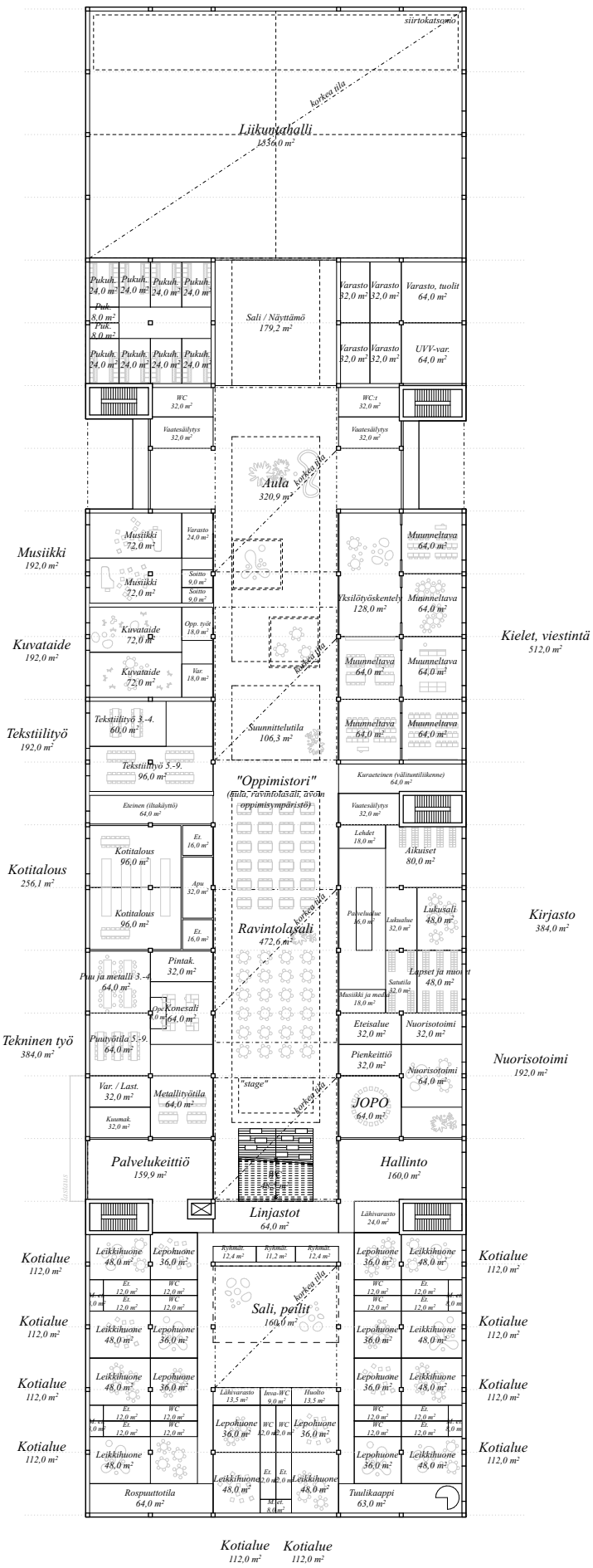
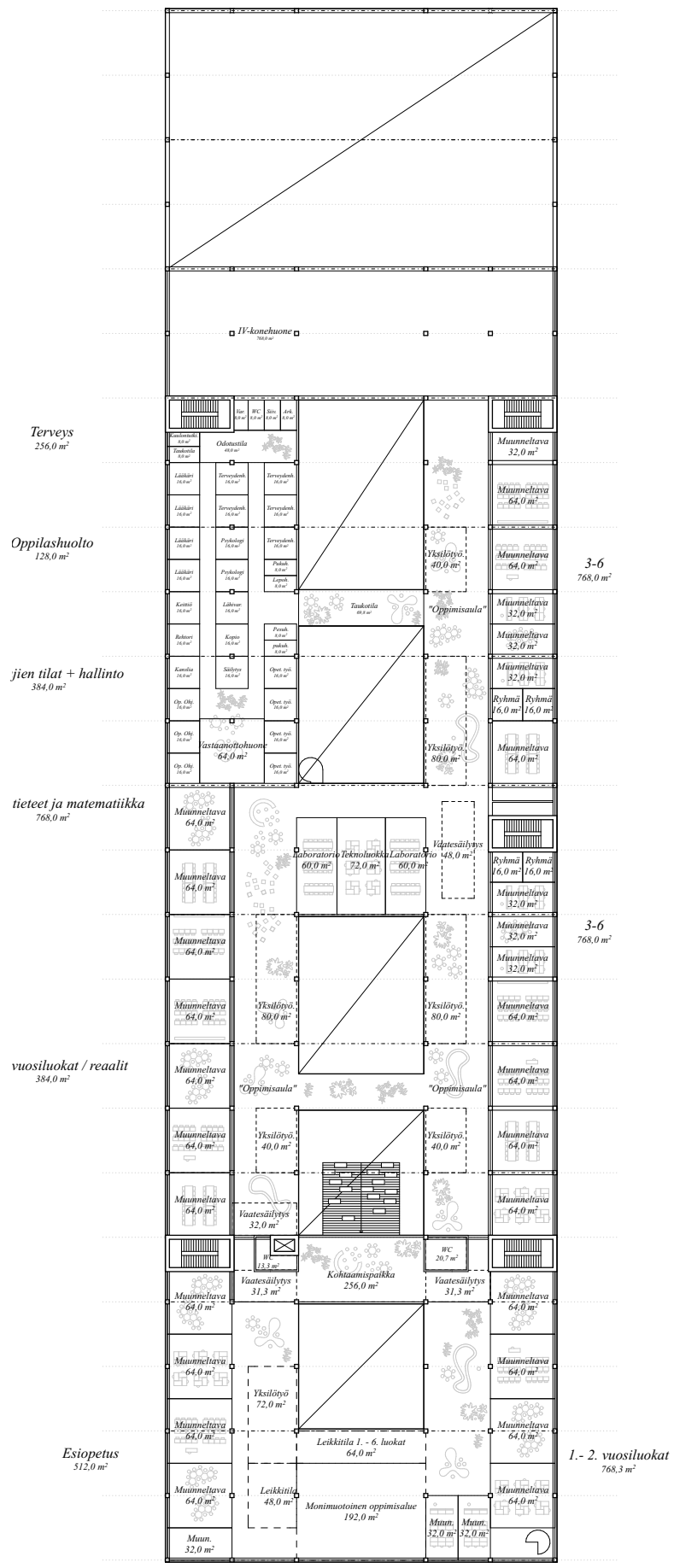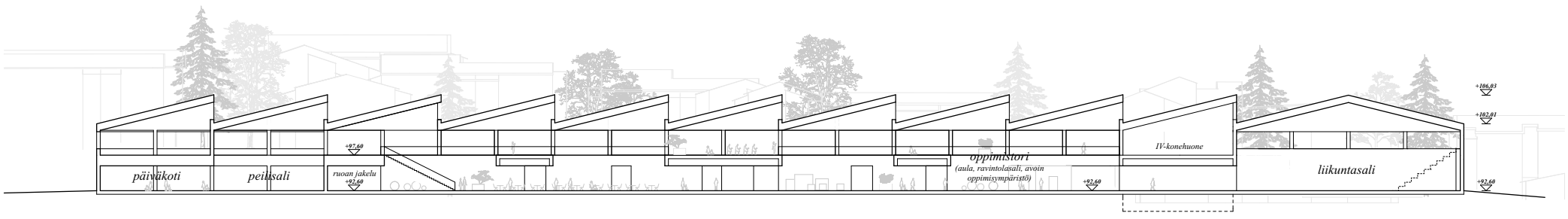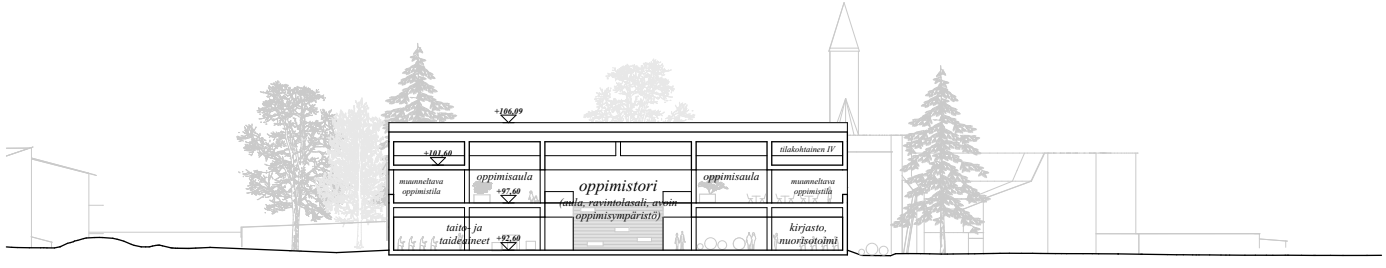
Pohjapiirros, 2. kerros
1:400